

Gwerth dy Arian

'Edrych ar sut i gael eich arian a beth i'w wneud gydag ef i wneud yn siwr bod pob ceiniog yn cyfrif.'

Cynhadledd Flynyddol
23/24 Tachwedd 2010

Gwybodaeth bellach ac Adnoddau

Adnoddau ARC

Mae gan ARC UK nifer o adnoddau defnyddiol y mae modd cael gafael arnynt yn y rhan **Trafod Arian a Chyllidebu** ar eu gwefan.

- Gwneud Arian yn Haws
- Rheoli Fy Arian
- Symud ar Gynllunio Ymlaen
- Mae fy Arian yn Cyfrif
- Siarad am Arian

Lawr lwythwch y canllawiau yn <http://bit.ly/a92Ag1>

Cyswllt: www.arcuk.org.uk Ffôn 1246 555043

Gyda chefnogaeth gan:

The Simon Gibson
Charitable Trust

Britannia

www.2010againstopoverty.eu

Gwneud Synnwyr o Arian

Mae Mencap, Cyngor ar Bopeth a'r Awdurdod Gwasanaethau Ariannol wedi cynhyrchu'r pecyn hyfforddi ardderchog hwn sydd yn cefnogi pobl ag anabledd dysgu i ddysgu pobl eraill gydag anabledd dysgu am faterion ariannol.

Mae'r pecyn hyfforddi yn trafod pedwar maes:

- Rheoli eich arian
- Delio gyda'ch biliau
- Dewis credyd
- Rheoli eich cyfrif banc

Gallwch archebu **Gwneud Synnwyr o Arian** trwy gysylltu â: www.mencap.co.uk Ffôn 0808 808 1111

Gwneud i bob Ceiniog Gyfrif!

Croeso i'n cylchlythyr Cynhadledd Flynyddol. Yma mae rhagor o wybodaethacdnoddau a fydd yn ddefnyddiol i chi gobeithio.

Dros y ddau ddiwrnod nesaf bydd ein cynhadledd yn edrych ar bob agwedd o arian – sut i'w gael, sut i'w reoli a sut i'w ddiogelu.

Yn y cylchlythyr hwn mae gwybodaeth am fancio, budd-daliadau, dyled, cam-

drin ariannol, rheoli eich arian, cynllunio ar gyfer eich dyfodol a rhywfaint o ymchwil perthnasol.

Rydym wedi cynnwys rhai dolenni uniongyrchol i'r adnoddau yn ogystal â'r prif wefan a chyswllt ffôn ar gyfer y corff. Er mwyn ei gwneud yn hawdd i chi, rydym wedi defnyddio Bit.ly, gwasanaeth rhyngwryd am ddim sydd yn byrhau cyfeiriadau gwefan hir. Mae pob dolen yn ddiogel.

Ar ôl y gynhadledd byddwn yn casglu'r wybodaeth mwyaf defnyddiol ar ein gwefan yn http://www.learningdisabilitywales.org.uk/gwerth_dy_arian.php

Bu hyn yn bosibl trwy garedigrwydd:

ARIENNIR GAN Y LOTERI
LOTTERY FUNDED

Cysylltiadau Defnyddiol

Cyngor ar Bopeth

Ffôn 0844 477 2020

www.citizensadvice.org.uk

Eiriolaeth Ariannol DOSH

Ffôn 0300 303 1288

www.dosh.org

Cronfa Teulu

Ffôn 0845 130 4542

www.familyfund.org.uk

Moneyline Cymru

Ffôn 029 20344460

www.elmline.co.uk

Money Made Clear

Ffôn 0300 500 5000

www.moneymadeclear.org.uk

Cymdeithas Genedlaethol Gweithwyr Undebau Credyd

Ffôn 0161 832 3694

www.abcul.org

Swyddfa'r Gwarcheidwad Cyhoeddus

Ffôn 0300 456 0300

www.publicguardian.gov.uk

Llys Amddiffyn

Ffôn 0300 456 4600

www.publicguardian.gov.uk/about/court-of-protection.htm

Bancio

Mae gan **The Friendly Resource Company** DVD, *How to Open a Bank Account*, Gwybodaeth: <http://bit.ly/a2i8tL> Ffôn 0303 374129 www.friendlyinformation.org.uk

Mae **Sefydliad i Bobl ag Anableddau Dysgu** wedi cyhoeddi *Banking on Good Decisions*: How can the Mental Capacity Act help you with your bank, building society or post office account? Lawr lwythwch: <http://bit.ly/bXTGB6> www.learningdisabilities.org.uk Ffôn 020 7803 1101

Mae gan **Enable Scotland** ac **ARC UK** daflen, *Talking Money – Tips and Information*, wedi'i anelu at rymuso pobl i gael gafael ar wasanaethau bancio. Lawr lwythwch: <http://bit.ly/9FKeE1> www.enable.org.uk Tel 0141 226 4541

Budd-daliadau

Mae gan **Mencap** daflen ffeithiau *Canllaw i Fudd-daliadau*, Lawr lwythwch: <http://bit.ly/cPmkSu> a llyfryn *Canllaw i Arian a Budd-daliadau*. Lawr lwythwch: <http://bit.ly/bSdGCm> www.mencap.co.uk Ffôn 0808 808 1111

Mae gan gwefan **Directgov** wybodaeth am fudd-daliadau, yn cynnwys graddfeydd, sut i hawlio, cysylltiadau a dolenni defnyddiol. Gwybodaeth: <http://bit.ly/dvx5cl> ac mae'r Llinell Gymorth Budd-daliadau yn cynnig cyngor ar Lwfans Byw Anabl a **Lwfans Gweini**. Ffôn 08457 123 456

Dyled

Mae **Llinell Dyledion Cenedlaethol a Gwasanaeth Cyngori Credyd Defnyddwyr** yn darparu *cyngor cyfrinachol ac annibynnol* ar ddelio gyda dyledion. www.nationaldebtline.co.uk Ffôn 0808 808 4000 www.cccs.co.uk Tel 0800 138 1111

Bydd gwefan **Blwyddyn Ewropeaidd 2010 ar gyfer Mynd i'r Afael â Thlodi ac Eithrio Cymdeithasol** yn dweud wrthyfych am y fenter eleni gan yr Undeb Ewropeaidd. www.2010againstopoverty.eu

Cam-drin Ariannol

Mae **Ymddiriedolaeth Anne Craft** yn cynnal *prosiect 2 flynedd ar gam-drin ariannol pobl ag anableddau dysgu*, a'r nod yw cynhyrchu pecyn hyfforddi hygyrch. Gwybodaeth: <http://bit.ly/bb57L6> www.anncrafttrust.org Ffôn 0115 9515400

Yn **Anabledd Dysgu Cymru**, mae gennym DVD *Cam-drin – Dywedwch wrth Rhywun* DVD, sydd yn cynnwys fideos rhyngweithiol yn trafod y gwahanol fathau o gam-drin. Gwybodaeth: <http://bit.ly/aQA9dJ> www.learningdisabilitywales.org.uk Ffôn 029 20681160

Mae **Voice UK** yn *elusen cenedlaethol* sydd yn cefnogi pobl ag anableddau dysgu a phobl fregus eraill sydd wedi dioddef trosedd neu gamdriniaeth. www.voiceuk.org.uk Ffôn 0808 802 8686

Rheoli eich Arian

Mae gan **The Friendly Resource Company** lyfryn, *Managing Your Money*, sydd yn dangos i chi sut i rannu eich arian yn adrannau ac mae'n adrodd stori 'Vicky' sydd wedi prynu ei thy ei hun ac sydd angen rheoli ei morgais. Gwybodaeth: <http://bit.ly/a92ati> www.nowproject.co.uk Ffôn 028 9043 6400

Mae **Enable Scotland** wedi cynhyrchu dau ganllaw hygyrch, *Being In Control of Your Money*, Lawr lwythwch: <http://bit.ly/ck6DND> a *Supporting Someone to Manage Money*, Lawr lwythwch: <http://bit.ly/bpjAR5> Ffôn 0141 226 4541 www.enable.org.uk

Mae gan y **Gymdeithas Awtistiaeth Cenedlaethol** wefan o'r enw *Rheoli eich Arian*, sydd yn defnyddio posau a fideos rhyngweithiol i'ch helpu i ddysgu am bob agwedd o reoli arian. www.managingmoney.org.uk Ffôn 020 7833 22 99 www.nas.org.uk

Cynllunio ar gyfer eich dyfodol

Mae'r **Sefydliad ar gyfer Pobl ag Anableddau Dysgu** wedi cynhyrchu *Discretionary Trusts: A Guide for Families*. Mae ymddiriedolaethau dewisol yn ddull o wneud trefniadau ariannol i helpu i gefnogi perthynas. Lawr lwythwch: <http://bit.ly/cuIZEO> www.learningdisabilities.org.uk Ffôn 020 7803 1101

Mae gan **Mencap** daflen ffeithiau, *Pobl ag Anableddau Dysgu yn gwneud eu hewyllys eu hunain*, Lawr lwythwch: <http://bit.ly/bSR1zj> ac maent yn cynnig *gwasanaeth Ewyllysiau ac Ymddiriedolaethau*, sydd yn cynnig cymorth i deuluoedd, yn darparu llyfrynnau ar wneud ewyllys ac yn cynnal seminarau ar gynllunio ar gyfer y dyfodol, Gwybodaeth: <http://bit.ly/de77aw> Ffôn 0808 808 1111 www.mencap.co.uk

Ymchwil

Mae **ARC UK** wedi cynhyrchu *Banking Matters to Me*, adroddiad sydd yn crynhoi ymchwil i'r cynnyrch a'r gwasanaethau bancio sydd ar gael i bobl ag anableddau dysgu, ydy'r rhain yn diwallu eu hanghenion a sut y mae staff y banc yn rhyngweithio gyda nhw. Lawr lwythwch: <http://bit.ly/cbjh5C> www.arcuk.org.uk Ffôn 01246 555043

Mae **Norah Fry** wedi cynhyrchu *A Scoping Review of Financial Issues for People with Learning Disabilities in the UK*, Lawr lwythwch yr adroddiad llawn: <http://bit.ly/93Otfz> neu grynoded: <http://bit.ly/bfszva> www.bristol.ac.uk/norahfry Ffôn 0117 331 0987

Mae **Llais Defnyddwyr** wedi cynhyrchu *Pobl mwyaf bregus cymdeithas ac eithrio mewn bancio, "astudiaeth i wneud yn siwr bod lleisiau'r defnyddwyr mwyaf bregus mewn cymdeithas yn cael eu clywed mewn perthynas â'u hanghenion bancio ac anghenion ariannol eraill"*. Lawr lwythwch: <http://bit.ly/b5UOWP> www.consumerfocus.org.uk Ffôn 020 7799 7900